

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 7Ndc/8/2022
Identifikačné číslo spisu: 9022200011
Dátum vydania rozhodnutia: 30.06.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivan Rumana
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:9022200011.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: Mgr. A. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. XXX/XX, J. F. R. zast. JUDr. Tomášom Tauberom, advokátom so sídlom Stará cesta 3139/6, Spišská Nová Ves proti žalovanej: MetLife Europe designated activity company, so sídlom Lower Hatch Street, On Hatch 20, Dublin, Írsko, zapísanej v Írskom obchodnom registri pod č. 415123, podnikajúcej na území Slovenskej republiky organizačnou zložkou MetLife Europe d.a.c., pobočka poisťovne z iného členského štátu, so sídlom Pribinova 10, Bratislava, IČO: 47 257 105, o poistné plnenie, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16C/35/2010, o návrhu žalobcu na prikázanie veci inému súdu, takto

rozhodol:

Návrhu žalobcu na prikázanie sporu vedeného na Okresnom súde Bratislava I pod sp.zn. 16C/35/2010 Okresnému súdu Spišská Nová Ves nevyhovuje.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava I predložil spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej aj „najvyšší súd“) na rozhodnutie o návrhu žalobcu na prikázanie veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves z dôvodu vhodnosti. Svoj návrh odôvodnil tým, že býva v obvode tohto súdu, je klientom Centra právnej pomoci, jeho príjmy nedovoľujú dostaviť sa na Okresný súd Bratislava I a navyše trpí zdravotnými problémami, pre ktoré nemôže cestovať po dlhý čas v prostriedkoch verejnej dopravy.
2. Žalovaná s prikázaným veci Okresnému súdu Spišská Nová Ves nesúhlasila a navrhla tento návrh zamietnuť poukazujúc na to, že žalobca nepreukázal tvrdenia o nemožnosti cestovať verejnou dopravou dlhší čas. V danom prípade neboli naplnené výnimočné okolnosti na prikázanie sporu, pričom jednou z podmienok prikázania veci inému súdu je súhlas druhého účastníka konania.
3. Podľa § 39 ods. 2 CSP možno na návrh ktorejkoľvek zo strán vec prikázať inému súdu tej istej inštalácie aj z dôvodu vhodnosti. O prikázaní veci rozhoduje súd, ktorý je najbližšie spoločne nadriadený príslušnému súdu (Okresnému súdu Bratislava I) a súdu, ktorému sa má vec prikázať (Okresnému súdu Spišská Nová Ves). V tomto prípade je najbližšie spoločne nadriadeným súdom najvyšší súd.

4. Najvyšší súd prejednal (§ 39 ods. 3 CSP) návrh žalobcu na prikázanie veci Okresného súdu Bratislava I sp.zn. 16C/35/2010 Okresnému súdu Spišská Nová Ves z dôvodu vhodnosti a dospel k záveru, že tomuto návrhu nie je možné vyhovieť, lebo neboli zistené zákonné predpoklady pre prijatie postupu podľa § 39 ods. 2 CSP.

5. Prikázanie (delegácia) veci z dôvodu vhodnosti predstavuje výnimku z práva strany civilného konania na zákonného sudcu (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky), ako aj výnimku zo zákonom definovaných kritérií miestnej príslušnosti súdu, a teda podmienky prikázania veci treba - ako výnimku - vykladať reštriktívne. Totižto, ak by príslušný súd prikázal vec inému súdu podľa § 39 ods. 2 CSP, hoci by pre takéto rozhodnutie tu neboli podmienky, porušil by tým ústavne zaručenú zásadu, že nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi a že príslušnosť súdu ustanovuje zákon (čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky). Účelom inštitútu delegácie z dôvodu vhodnosti je predovšetkým zabezpečenie hospodárnosti civilného sporového konania alebo jeho zrýchlenie (čo rovnako platí aj pre civilné mimosporové konania).

6. S poukazom na uvedené prichádza aplikácia § 39 ods. 2 CSP do úvahy len vtedy, ak sú pre to dané dôvody výnimočného charakteru. Úvaha súdu o vhodnosti delegácie preto zahŕňa posúdenie pomerov oboch sporových strán, pričom na pomery strany v spore, ktorá delegáciu navrhuje možno prihliadnuť, len ak ich zohľadnenie nebude mať negatívny dopad na protistranu. Podstatný význam má i stanovisko protistrany v spore. Pri tom všetkom treba mať na zreteli výnimočnosť inštitútu delegácie sporu.

7. V posudzovanom prípade žalobca odôvodňoval vhodnosť ním navrhovanej delegácie sporu tvrdením, že býva v obvode navrhovaného súdu, je klientom Centra právnej pomoci, jeho príjmy nedovoľujú dostaviť sa na Okresný súd Bratislava I a navyše trpí zdravotnými problémami, pre ktoré nemôže cestovať po dlhý čas v prostriedkoch verejnej dopravy. Tieto dôvody vzhľadom na charakter daného sporu podľa názoru najvyššieho súdu nevykazujú znaky takej výnimočnosti, aby bolo možné jeho návrhu vyhovieť. K tomu najvyšší súd uvádza, že dôvody delegácie síce môžu mať v praxi rozmanitú povahu, najmä osobnú, zdravotnú, sociálnu, či finančnú. Musia však svojou výnimočnosťou viesť k nepochybnému záveru, že delegáciou sporu na iný súd sa zabezpečí hospodárnejšie, rýchlejšie alebo po skutkovej stránke spoľahlivejšie a dôkladnejšie prejednanie sporu, čo v danom prípade preukázané nebolo.

8. Zo všeobecného hľadiska miesto pobytu niektorej zo strán sporu ani jej schopnosť zúčastniť sa súdneho procesu, či problémy súvisiace s prekonávaním väčších vzdialeností za účelom dostavenia sa na vecne a miestne príslušný súd bez ďalšieho nevyvolávajú zmenu príslušnosti súdu.

9. Určenie miestnej príslušnosti súdu zákonom zabezpečuje okrem iného rovnováhu medzi záujmami strán sporu na prejednanie a rozhodnutie veci konkrétnym súdom. Bez súhlasu druhej strany sporu v zásade príslušnosť súdu nemožno zmeniť prikázaním veci inému súdu, a to s ohľadom na zásadu zákonného sudcu.

10. Strana má právo zvoliť si v konaní zástupcu, ktorý je oprávnený na všetky úkony, ktoré môže v konaní urobiť strana (§ 89 ods. 1 v spojení s § 92 ods. 1 a 2 CSP). Najvyšší súd taktiež poukazuje na § 104 ods. 1 CSP, podľa ktorého procesný úkon, ktorý by súd mohol vykonať len s ťažkosťami alebo so zvýšenými, neúčelnými trovami alebo ktorý v jeho obvode nemožno vykonať, vykoná na dožiadanie iný súd. Súd tiež môže výnimočne z dôvodov hospodárnosti strane uložiť, aby na otázky o tvrdených skutočnostiach odpovedala písomne, ak možno predpokladať, že tento postup bude dostatočný (§ 195 ods. 3 CSP). Navrhované prikázanie sporu sa nejaví byť vhodné pre žalovaného, ktorý vyslovil nesúhlas s návrhom žalobcu na prikázanie sporu. Nemožno tiež opomenúť, že žalobca svoje tvrdenia o zdravotných problémoch neumožňujúcich mu cestovať po dlhší čas verejnou dopravou nepreukázal a nedoložil.

11. Vzhľadom na uvedené dospel najvyšší súd k záveru, že v danom prípade nie sú splnené podmienky

pre prikázanie sporu inému súdu z dôvodu vhodnosti v zmysle § 39 ods. 2 CSP, a preto návrhu žalobcu nevyhovel.

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.